

KRISLAI

Pataikė Pirštui į Akį.
Jie Nekalti, Jeigu Jiems ta
Piktybė Nepavyko.
Ironiška Tiesa.
Nebelenkia Sprando po
Darbo Našta.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių Dienraštis

Kaina \$6.50 Metams
Užsienioose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ-LIBERTY

The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 227

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: Stagg 2-3878

Brooklyn, N. Y., Penktadienis, Rugsėjo-Sept. 28, 1945

Pavienio Numerio Kaina 5c.

Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

REIKIA NEGAISUOJANT PRIIMT BEDARBIŲ BI- LIŲ, SAKO TRUMANAS

Washington. — Prezid. Trumanas pasiūkė į Baltąjį Rūmą demokratų kongresinės lėšų komisijos narius ir stengėsi juos įtikinti, jog nedelsiant reikia išleisti įstatymus bedarbių apdraudai pailginti bei pagerinti.

Tas kongresmanų komitetas rugs. 25 d. atidėjo neribotam laikui senato priimtą pasiūlymą, kuris leidžia šalies valdžios lėšomis pratęsti bedarbių pensijų mokėjimą iki 26 savaitių per metus. Tai būtų pensijų laikotarpio pailginimas virš

to savaitių skaičiaus, kurį nusako paskirų valstijų įstatymai. Bet už pridedamą savaitę būtų mokami bedarbiui tik po tiek, kaip valstijos nustatyta.

Menama, jog prezidentas pageidauja, kad kongresas priimtų Kilgore sumanytą, kuris reikalavo mokėti bedarbiui iki \$25 savaitinės pensijos iki 26 savaitių per metus. Senatas atmetė bet kokius priedus prie esamųjų savaitinių pensijų, nustatytų vietiniais įstatymais įvairiose valstijose.

Prezid. Trumanas Pilnai Remia MacArthuro Vadovybę Japonijoje

Washington. — Korespondentai statė klausimą prez. Trumanui dėl to, kad užsieninis Sovietų komisar Molotovas Londone kritikavo gen. MacArthuro politiką Japonijoje. Molotovas penkių didžiųjų tautų konferencijoje reikalavo sudaryti bendrą kontrolės komisiją Japonijai.

Prezidentas užtarė MacArthurą. Jis sakė, jog dienei taktiniai iš pat pradžių priėmė MacArthuro vadovybę Japonijoje. Taktiniai, be to, sutikė, kad jeigu kiltų koki skirtumai politikoje, tai MacArthuras

turėtų vykdyti Jungt. Valstijų politiką.

Trumanas pridūrė, kad Sovietai turi Japonijoje savo karinį atstovą, kuris gali susisiekti su MacArthuru. Be to, Sovietai gali diplomatiniais keliais tartis su Washingtonu kai dėl politikos. Japonijoje, sakė prezidentas.

Vidurvakarinėse ir pietinėse valstijose streikuoja 35,000 žibalo darbininkų.

Dar Negalima Tvirtinti, kad Londono Konferencija Nepa- vyko, Sako Trumanas

Washington. — Pasikalbėjime su laikraštininkais prez. Trumanas pareiškė, jog dar negalima sakyti, kad nepavyko penkių didžiųjų tautų konferencija Londone. — Palaukim, girdi, oficialių pranešimų; tik tada galėsime spręsti, ar bergždžia buvo ta konferencija.

Kavos puodukas Shanghai, Činijoje, lėšuoja 15,000 činiškų dolerių.

Anglai Gausią 5 Bilio- nus Dolerių Paskolos

Washington. — Tam tikri Amerikos valdininkai darbuojasi, kad Anglija gautų 5 milijonus dolerių paskolos labai žemais procentais, Anglai norėtų ne tik popierinių dolerių, bet ir aukso. Iš pradžių jie prašė 3 iki 6 milijonų dolerių Anglijai duoti ir dovanoti.

KARO STOVIS IR URMINIAI AREŠTAI SIAUČIA ARGENTINOJ

Buenos Aires. — Diktatoriška Argentinos Farrel-Perono valdžia iš naujo įvedė karinės apgulos stovį šalyje ir per urmines ablasvas areštavo šimtus žymių piliečių. Tapo suimti bei slapstosi visi tie, kurie neseniai pasirašė pareiškimą, šaukdami sugrąžinti Argentinai demokratinę tvarką.

Policija padarė kratos redakcijose laikraščių Critica, Noticias Graficas ir kitų; suėmė jų redaktorius. Tarp areštuotų yra socialistinio laikraščio La Vanguardia redaktorius Agustis, veiklus nacių priešas Ed. Ordenez, demokratin. spaudos rašytojas, ir daug kitų fašizmo priešų.

Davis Reikalauja Ištirti Kongr. Rankiną, Tyrinėjimų Vadą prieš Raudonuosius

Washington. — New Yorko miesto tarybos narys Benjamin Davis reikalavo tyrinėti patį demokratų kongresmaną Johną Rankiną, kaip fašistinį kairiųjų "raganų" medžiotoją, negrų ir žydų tautų priešiną.

Davis yra vienas iš New Yorko komunistų vadų, kuriuos pašaukė kvosti kongresinio komitetas tyrinėjimai neva prieš-amerikinių judėjimų. Tai yra tas pats senasis Dieso komitetas, nors jam dabar vadovauja reakciniai demokratai Rankin ir John S. Wood.

Benjamin Davis, negrų tautos žmogus, vėl kandidatuoją į New Yorko miesto tarybos narius. Jis protestavo, kad komitetas tyčia pašaukė jį į Washingtoną, norėdamas ištraukti jį iš veiklaus dalyvavimo rinkiminame vajuje.

GRĘSIA 250,000 ŽIBALO DARBININKŲ STREIKAS

Chicago. — CIO žibalo Darbininkų Unijos vykdomoji taryba nusprendė šaukti visuotinę 250,000 savo narių streiką, jeigu žibalo kompanijos nepatenkins unijos reikalavimų. Bet kol bus viltis susiderėti su kompanijomis, tol streikas atidedamas, sakė unijos pirmininkas O. A. Knight. Tebeina derybos tarp unijos ir kompanijų atstovų, tarpininkaujant teisėjui W. L. Knous ir dviem kitam valdžios atstovams.

Japonų Caras Atsilankė Pas MacArthurą

Tokio. — Japonijos imperatorius Hirohito atsilankė pas generolą MacArthurą amerikinės ambasados rūmė. Hirohito per savo vertėją šnekęsisi pusvalandį su MacArthuru. Nieko nepranešama apie pašnekėsio turinį. Hirohito atsilankymas pas gen. MacArthurą vadinamas mandagumo vizitu.

UNIJISTAI PIKIETUOJA G. L. K. SMITHO FASIS- TINIŲ MITINGĄ

Detroit. — Darbo Federacijos ir CIO unijistai pikietuoja svetainę, kur ruošiamas prakalbų mitingas amerikinių fašistų vadui Geraldui L. K. Smithui.

Browderio Atsakymai
Pirmausios buvo pašauktas kvosti Earl Browder, buvęs Politinės Komunistų Sąjungos vadovas. Jis dažnai kirtosi su klausinėjančiu Rankinu. Visą šį tyrinėjimą Browderis pavadino teršimo ir purvinimo kampanija. Jis sakė, kad jis jau nėra joks komunistų vadovas nei veikėjas, o dabar — bedarbis.

Tarp kitko, Browderis priminė, jog komunistinis Amerikos judėjimas sutraukė ryšius su Komunistų Internacionalu 1940 m. rudenį; todėl juo tuštesnis yra priekaištas, būk amerikiniai komunistai komanduojami "iš užsienio."

Republikon. komiteto narys J. Parnell Thomas klausinėjo apie Sovietų nepuolimo sutartį su Vokietija (Tas 5-me pusl.)

Pamatinis darbininkų reikalavimas yra pridėti 30 nuosimčių savaitinio uždarbio, taip kad jie gautų tiek algos už 40 valandų darbo savaitę, kiek karo laiku gaudavo už didesni valandų skaičių savaitėje. Sinclair žibalo kompanijos atstovas Daniel T. Pierce pareiškė, jog kompanijos gal sutikti pakelti algas 15 procentų, bet girdi, "nė vieno cento daugiau."

Annaitai Nukovė Ame- rikoną Pulkininką

Saigon, Indo-China. — Annaitai, Indo-Chinos gyventojai, tęsia kovą prieš svetimšalius. Per susikirtimus jie nušovė ir amerikoną pulkininką P. Dewey ir sužeidė kap. Tomą Coolidge.

Annaitai visų pirma sukilę prieš francūzus, kurie vėl pasiryžę valdyti tą kraštą. Anglai ir japonai išvien puolė annaitus.

CHINAI SIŪS KARIU- MENĘ Į JAPONIJĄ

Chungking. — Chinų valdžios atstovas pranešė, kad Činija taipgi siūsi ir savišką užėmimo armiją į Japoniją.

EISENHOWERIS ŠAUKIA PATTONĄ KVOST, KODĖL JIS PALAIKO NACIUS

Wiesbaden, Vokietija. — Amerikiečių komandierius gen. Eisenhower šaukia generolą G. S. Pattoną pasiaiškinti, kodėl jis Bavarijoje tebelaiko nacių aukštose pramonės, prekybos ir valdybos vietose. — Pattonas yra karinis Bavarijos gubernatorius.

Paties gen. Pattono pareiškimai pripažino, kad jis pašalino tik po vieną iš kiekvienos dešimties nacių tose įstaigose. Devyni dešimtadaliai nacių dar tebelaikomi jose, nežiūrint

vyriausio komandieriaus Eisenhowerio įsakymų išsluoti visus nacių iš vadovybės pareigų. (Gen. Patton sakė reporteriams, kad svarbiau, girdi, atgaivint vokiečių pramonę ir biznį, negu išravėti nacių iš atsakomybės vietų.)

Gen. Eisenhower jau ne kartą buvo paliepęs išmesti nacių iš vadovybės pramonėje, biznyje ir politikoje, nepaisant, kaip jie atrodė, pasak Pattono, "reikalingi."

Trumanas Duos Kongresui Su- manymą dēlei Atominės Bombos

Washington. — Prezid. Trumanas žada po keleto dienų duoti kongresui pasiūlymą kas liečia atominės bombos sekreto atidengimą kitiem kraštams.

Demokratas kongresmanas John Rankin ir republikonas kongr. Everett Dirksen griežtai išstojo prieš atomininių slaptųjų rodymą kitom šalim. Tam priešinasi ir generolas Leslie Groves, kuris buvo atominės bombos išvystymo

projekto direktorius. Groves sako, jeigu Hitleris būtų palaukęs ketvertą metų, iki vokiečių mokslininkai būtų išradę atominę bombą, tai "pasaulio sostinė" šiandien būtų Berlynas.

Senatorių komisija užsieniniais reikalais svarstė sumanymą, kad tam tikras kongreso komitetas tyrinėtu atominės jėgos išvystymą ir jos kontroliavimą. Tam tikslui buvo siūloma skirti \$50,000; bet komisija priėmė republikono senatoriaus Vandenbergo įneštą pataisymą skirti tik \$20,000.

Pagalhaus Tikrai Pasikorė Vyras, Kuris Kardavosi ir Vis Gyvas Išlikdavo

Jasper, Ala. — Elmer L. Bruffy per eilę metų rodavo, kaip galima pasikarti ir gyvu išlikti. Jis užsinerdavo virvę ant kaklo ir šokdavo kelias dešimt pėdų žemyn; paskui nusinerdavo kilpą ir vaikščiodavo, kaip nieko nebuvo.

Pasirodė, kad jis vartodavo tam tikrą sprenžinos (spyruoklės) mechanizmą. Tas prietaisas palengvindavo kritimo smūgi kaklui. Bet paskutinį kartą prietaisas sugedo, ir Bruffy, šokęs 60 pėdų žemyn, tikrai pasikorė. Jis buvo 52 metų amžiaus.

Maršalas Žukovas At- vyks pas Trumaną

Washington. — Prezid. Trumanas pakvietė sovietinį maršalą Žukovą atsilankyti į Washingtoną. Žukovas priėmė kvietimą. Pranešama; kad spalio 4 d. Žukovas bus pas Trumaną.

CIO Unijos Ragina Prezidentą Remti Bedarbių Reikalą

Washington. — CIO unijos iš New Yorko ir kitų miestų atsianti prez. Trumanui paraginimus pasis-tengti, kad kongresas greitai išleistų įstatymą dēlei bedarbių apdraudos pagerinimo. Unijos smerkia demokratų senatorius ir kongresmanus už sudarkymą senator. Kilgore bedarbių apdraudos sumanymą ir už tai, kad kongresinis lėšų komitetas neribotam laikui pakišo po stalą bet koki bedarbių apdraudos svarstymą.

"Tai yra smūgis milijonams bedarbių ir pavojaus tamstos išdėstyti pokarinei programai", sako CIO unijistai Trumanui. Jie pri-mena, kad demokratas kongresmanas W. D. Mills su-manė atidėti bedarbių apdraudos svarstymą ir keturi demokratai lėšų komite-to nariai balsavo už atidė-jimą.

SOVIETŲ ARMIJA DEMobilizuoja

Moskva. — Sovietų vyriausybė nutarė paleisti iš armijos kareivius ir puskarininkus, turinčius daugiau kaip 32 metų amžiaus. Tuo būdu demobilizuojama keli milijonai raudonarmiečių.

Visiems labai patiko pareiškimas Tarybų Sąjungos ambasadoriaus pavaduotojo Nikolai Novikovo, kurį jis padarė pereiną pirmadienį Madison Square Garden salėje. "Generolas Franco yra karo kriminalistas," jis pasakė. Tuo būdu Franco yra lygus Hitleriui ir Mussoliniui. Ir jis turi lauk-ti tokio pat likimo!

Tai šventoji tiesa... Deja, mūsų šalies ir Anglijos diplomacija josios dar nenori pripažinti. Mes tebeplaikome ryšius su tuoju kriminalistu. Mes tebevedame biznį su Franco Ispanija. Mes net nesimokome iš Meksikos. Meksikos vyriausybė seniai nutraukė ryšius su Ispanija.

★ ★ ★

Dabar jau aišku, kas per vieni tie pabėgėliai Vokietijoje. Jie patys pasisakė. Jie Lietuvoje norėjo išgelbėti voikiškuosius plėšikus. Jie buvo susiorganizavę į "rinktinę." Jie buvo gavę iš nacių ginklų. Jų vadu buvo kruvinasis Plechavičius. Jie medžiojo ir žudė partizanų.

Jie pagaliau dar stengėsi pastoti kelią Raudonajai Armijai. Jie buvo susimetę į "lietuvišką armiją" ir išvien su naciais laikėsi iki paskutiniųjų.

Bet nacių ir jų frontas buvo pralaužtas. Lietuviškieji iš-gamos turėjo bėgti. Bėgti kur?

Kur gi kitur jie bėgs, apart Vokietijos? Kas kitas juos priims ir prieglaus, jeigu ne jų prieteliai hitlerininkai?

★ ★ ★

Dabar jie bėdoje. Dabar jie prašo amerikiečių lietuvių už-tarimo ir paramos.

Jie "nekalta," kad jie pralaimėjo. O jie pralaimėjo todėl, kad naciai pralaimėjo. Savo likimą, savo viltis jie bu-vo sujungę su naciais.

Pražuvo naciai, nelaimė jų-jų taktininkams. Aišku, kaip diena.

Bet kaip reikia žiūrėti į tuos lietuvius, kurie jiems sim-patizuoja ir dar aukoja rūbų, čėverykų ir pinigų?

★ ★ ★

Komercinei spaudai nepa-tinka išsiliejęsi streikų ban-ga. Labai piktai darbininkus puola Scripps-Howard laik-raščiai. "New York World-Telegram" visiškai kraustosi iš proto.

Tai natūralu. Tie laikraščiai atstovauja stambiojo biznio ir fašizmo interesus.

★ ★ ★

Minėtasis dienraštis rugsėjo 25 dienos laidoje bandė pik-tai darbininkus pajaukti. Bet išėjo atbulai. Pasakė daug tie-sos. Girdi, "kuria nors diena-turės būti susitarta dėl taikš-kos, tvarkingos priemonės iš-spręsti ginčus, kas kiek už kiek darbo turi gauti, arba mes visi turėsime mesti dirbė ir eiti žuvauti — tikėdamiesi pasigauti pakankamai žuvies, jog nereikėtų badauti. Dalei-džiant, žinoma, kad streikas meškerių pramonėje nenukirs pristatymo šniūry ir kabliu-ky."

★ ★ ★

Su darbininkais nebegalima elgtis kaip su bejėgiais ver-gais. Tie laikai jau praėjo.

Streikas savaime nėra toks dalykas, į kurį darbininkai būtų be galo įjaimylėję. Strei-kas yra paskutinė priemonė iš-reikalavimui iš samdytojų nusileidimo. Jo darbininkai imasi tikti tada, kada kitos priemonės pasidaro bejėgės.

Streiko metu darbininkai ir-gi nukentčia. Bet streiko pa-galba jie parodo savo galybę.

★ ★ ★

(Tas 5-me pusl.)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911
427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President Jos. Welas
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Britų-Francūzų Demokratija Indo-Chinijoje

Pietrytinėje Azijos dalyje yra kraštas, vadinamas Indo-Chinija. Jo plotis 281, 174 kvadratiniai myliai ir ten gyvena virš 24,000,000 gyventojų, kurių daugumą sudaro vadinamieji annamitai.

Prieš karą ši kraštą valdė Francijos imperialistai. Bet laike karo Vichy valdžia pavėdė Indo-Chiniją Japonijos imperialistams globoti. Mat, tuomet japonams imperialistams reikėjo įsitvirtinti Azijos kontinente ir Indo-Chinija buvo vienas tų kraštų, kur jiems labai lengva buvo įsitvirtinti, su francūzų išdavikų pagalba.

Indo-Chinijos žmonės, tačiau, tikėjosi, kad po karo jie susilauks laisvės. Argi nebuvo paskelbtas Atlanto Carteri? Argi nebuvo apie laisvę tautoms gražiai kalbėta? Indo-Chinijos žmonės kovoję prieš japonikus plėšikus, padėdami Jungtinėms Tautoms juos sumušti.

Atėjo diena, kurią Japonijos imperialistai buvo priversti pasiduoti. Indo-Chinijos žmonės tuojau pradėjo reikalauti sau laisvės ir nepriklausomybės.

Ir štai, ką dabar iš Saigono (Indo-Chinijos sostinės) praneša Associated Press (rugs. 25):

Britų kareiviai pradėjo šaudyti iš mirtinų ir šautuvų ir annamitus, reikalaujančius laisvės ir nepriklausomybės, ir besipriešinančius francūzus, kurie ir vėl siekia valdyti (vergti) Indo-Chiniją.

Columbia Broadcasting System radijas paskelbė:

Japonai kareiviai, petys petin su britais ir francūzais kareiviais kovoję annamitus, reikalaujančius laisvės ir nepriklausomybės...

Vadinasi, britų ir francūzų kariuomenės, negalėdamos nustelbti Indo-Chinijos liaudies, pasikvietė talkon Japonijos kareivius ir visi išvien stelsia, šaudo Indo-Chinijos patrijotus!

Ar tai ne baisu? Ar tai tokia demokratija gražinama Azijon?

Argi pasaulis neturi būti dėkingas Molotovui, iškėlusiam Ministerių Konferencijai Londone reikalavimą, kad jau laikas visom Jungtinėms Tautom įsikišti į Japonijos ir išlaisvintų Azijos kraštų reikalus?!

Iš Kur Molotovas "Gavo Įsakymus"?

Kai pažangiosios Amerikos spaudos nuomonės tam tikrais svarbiais klausimais supuola su Tarybų Sąjungos vyriausybės nuomonėmis, tai (pas mus taip jau yra priimta), mūsų krašto reakcininkai tuojau ir pradeda kvarkti: "Jūs kalbate pagal Maskvos įsakymus" arba "Jūs šokate pagal Stalino muziką".

Kai Japonijos imperialistai pasidavė ir generolas MacArthuras pradėjo šeiminkauti Japonijoje, Amerikos darbinikiškoji spauda, taipgi liberališkoji ir net kai kurie pažangesnieji kapitalistai laikraščiai išstojo su aštria jama kritika. Ši spauda skelbė ir skelbia, jog gen. MacArthuras nepravada geros linijos, kad jis palaikė reakcininkus Filipinuose ir dabar tebevaldo visokius nenaudėlius Japonijoje. Kitais žodžiais: ši spauda griežtai smerkė ir tebesmerkia nepakankamai aštrų ir aiškų gen. MacArthurą žygi okupuotoje Japonijoje, — žygi, kuris veda ne prie gero.

Ir štai, praėjus antradienį Molotovas išskėlė tai patį klausimą užsienio reikalų ministerių konferencijoje Londone. Jis iškėlė reikalavimą, kad Japonija nebūtų palikta vienam MacArthurui valdyti,

vienai Amerikai, bet kad ją valdytų Jungtinės Tautos, panašiai, kaip valdo Vokietiją.

Molotovas išrodinėjo klaidas, iki šiol atliktas Japonijoje, teisingai pažymėdamas, kad tos klaidos padarytos arba dėl neapdairumo ar nesugebėjimo tų, kuriems palikta Japonijos reikalus tvarkyti.

Kad Japonijoje ir Azijos kontinente dalykai blogi, kiekvienam aišku: Jeigu francūzai, britai, eidami išvien su Japonijos kariuomene dar ir šiandien šaudo Indo-Chinijos patrijotus, reikalaujančius laisvės, tai jau daugiau negu bloga, tai tragiška!

Mes nežinome, kuo baigsis šis Molotovo siūlymas arba reikalavimas. Mums tik rūpėjo vyriausiai priminti tai, kad šis Molotovo siūlymas — reikalavimas iškilo, kur kas po to, kai Amerikos pažangioji visuomenė reikalavė reikalavo daryti ką nors, kad pataisius tą nesveiką padėtį, kuri šiandien reiškiasi Japonijoje ir kituose Azijos kraštuose. Jeigu jie būtų nuosakūs, tai Amerikos reakcininkai dabar turėtų sakyti: "Molotovas ima įsakymus iš Amerikos žmonių", "Molotovas šoka pagal pažangiosios Amerikos visuomenės grojamą muziką..."

Ar Ne Keistai Jie Elgiasi?

Jungt. Valstijų kongreso įnešimų tvarkymo komitetas nutraukė svarstymą biliaus, pagal kurį būtų mokama bedarbiams \$25 per savaitę bėgyj 26 savaitių pašalpą. Tai darydamas, komitetas sakosi elgijis šitaip dėl to, kad, girdi, dabar siaubia darbininkų streikų bangos, per kurias sunku įmatyti tikroji nedarbo priežastis.

Kada tasai klausimas iš naujo kongreso komitete bus paimtas svarstyti, niekas nežino: gal už keleto savaitių, gal už keleto mėnesių, o gal — niekad!

Tolydžio kongresas imsis svarstyti naujus sumanymus, pagal kuriuos bus sumažinti visokiems turčiams takų mokesčiai!

Bedarbiai sau gali gyventi, kaip jie nori, kad tik turčiams "naštą palengvinti." Šitaip protauja dauguma kongreso narių!

Tokį tų ponų kongresmanų žygi smerkia CIO prezidentas Murray, ne kitaip į jį pažiūrės ir patys darbininkai, ypačiai esą bedarbių gretose.

Jie Skleidžia Japonų Militaristų Propagandą

Vienas New Yorko dienraštis, rašydamas apie United Press ir New Yorko Timeso korespondentų pasikalbėjimus su Japonijos "dievu-imperatorium", pažymi, kad šitie korespondentai atliko didžiulį pasitarnavimą Japonijos militaristinei kliškai ir Japonijos karo kriminalistams.

Niekaip kitaip Japonijos "dievas imperatorius" nebūtų galėjęs gaut Amerikoje tokios palankios sau propagandos, kokią jam suteikė šitie korespondentai.

Tas pats dienraštis primena ir tą faktą: kadaise, kai tik ką buvo suimtas Vokietijos karo kriminalistas Goeringas, tai tūli Amerikos korespondentai bėgo pas jį prašyti interview, kurį tasai nenaudėlis jiems ir suteikė, visai save balydamas.

Už tokį anų korespondentų darbą, gen. Eisenhoweris juos smarkiai sudraudė. Bet gen. MacArthuras nieko nesako tiems, kurie baltina Amerikos žmonių akyse tokį nenaudėlį, kaip "dievas-imperatorius" Hirohito!

Reikalauja Atomą Kontroliuoti

Radio komentatorius Wm. L. Shirer aną dieną išsitarė, kad jis kalbėjosi su tūlais mokslininkais, prisidėjusiais prie atominės bombos sudarymo. Jų nuomonė, sako Mr. Shirer, yra tokia: atominė bomba turi būti kontroliuojama tarptautinės (Jungtinių Tautų) komisijos, nors tai reikštų, kad Amerika netektų tam tikros "dalies savo suverenumo".

Nusigandusiai rėkia anglų mąstas H. M. Wilson. Cypia Hearsto spauda. Visoki išmisai prieš šventus, prieš Taikos Palaikymo Organizaciją (UNO), prieš Jugoslavijos liaudies valdžią, prieš dabartines pažangias valdžias Bulgarijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje, kurios veda kovą, naikindamos hitlerizmą. Į Wa-

šingtoną šaukiami Amerikos Komunistų Partijos vadai "tyrinėjimui", ar jie tikrai "nesirengia versti valdžią." Išskyla į viešumą Mr. Churchillio susirašinėjimas su Ispanijos fašistų vadu generolu Franco. Ju-

gostlavijos karalius nori išgelbėti savo sostą ir sėdėti ant laudies sprando prieš žmonių norą. Mūsų šalį turčiai rėkia, šaukia prieš darbininkų unijas, prieš iš-einančius į streiką darbininkus. Generolai MacArthur ir gen. Patton elgiasi okupuotose prieš šalyse ne taip, kaip Washingtono vyriausybė nori, bet kaip koki "sukilėliai generolai." Mūsų šalį bedarbių skaičius auga milijonais. Tokia, tai pokarinė padėtis.

Ar Tai Yra Pripuolamas Dalykas?

Kas dabar dedasi pasaulyje, tai nėra pripuolamas dalykas ir nereikia stebėtis. Amerikoj darbo liaudis buvo atsisakiusi nuo streikų, kad išlaimėtųme karą. Ji aukojosi, siuntė savo sūnus į frontus kraują lieti ir mirti už pergalę, namie dirbo ir prakaityvo. Turčiai viešpatavo be jokio darbo žmonių pasipriešinimo ir susikrovė didžiausius pel-nus. Ir dabar jie nori, kad nebūtų streikų, kad darbininkai dirbtų už tiek, kiek ponai susimylės jiems duoti. Jie nori ardyti darbininkų unijas ir kitas organizacijas. Jie milijonais išmeta darbininkus į gatves, nes ant ginklų ir amunicijos nėra užsakymų. Jie nesiskubina fabriku pervesti dėl civilio gaminimo. Jų šalininkai priešinais prez. Trumano pasiūlymams. Iš kitos pusės darbo žmonės yra priversti kovoti už teises dirbti, geriau gyventi ir apginti jau iškovotas laisves. Europoj ir didelėje dalyje

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

DAR TRŪKSTA KUBILIŪNO, PLECHAVIČIAUS IR KITŲ

Mūsų kaiminka Vienybė praneša gavusi žinių, kad "areštuojami naciai, siautėję Lietuvoje." Bet, girdi, "dar trūksta žinių apie Rėntelną ir kitus." Arėštai eina "Vokietijoje vakarų alijantų zonos".

Tai, žinoma, labai gera žinia ir ja apsidžiaugs kiekvienas žmonių ir laisvės mylėtojas.

Jau suareštuoti esą sekami naciški bandidai:

"Kaune veikęs Gestapo 'kriminalistas' Rauch (kvo-tų tardymų skyriaus vedėjas), kryžiuotis Helche (suimtųjų egzekutorius kankintojas), Lietuvos vokiečių kybartietis Schzeicer'is (Gestapo suėmimų skyriaus vedėjas, senas nacių ankstyvesnis šnipelis Lietuvoje, ypatingai daug pakenkęs, nes gerai pažinojęs lietuviškas sąlygas ir žmones.)"

Pradžia gera, bet nepakankama. Kur kiti vokiški kriminalistai? Kur jie slapstosi? Kodėl jie nesuareštuoti?

Vienybė sako:

Iki šiol dar trūksta žinių, o gal tik mus dar nepasiekia tikslios informacijos? — kas atsitiko su vadovaujančiais vyriausiais Hitlerio okupacijos Lietuvoje "tūzais".

Pirmoje vietoje čia turėtų stovėti "Lietuvos generalinės

srities" vyriausiasis rusų generalalkomisar, rusiškos kilmės vokiečių dr. Adrian von Rėntel, dirgavęs visą Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos naikinimo darbą. Jo paštangomis buvo daromos visos Lietuvos jaunimo mobilizacijos, aukštųjų mokyklų uždarymai ir didysis Lietuvos inteligentų tremimas į žudomąsias koncentracijos stovyklas Stuthofe ir kitur. Rėntelas buvo asmeniškai užsi-spyręs, kad pirmasis šimtas lietuvių inteligentų, kaip bausmė už mobilizacijos "sabotažavimą," būtų žūtų stovyklose. Darant pastangas Berlyne tuos nieko nekaltus įkaitus išvaduoti, Berlyno Gestapo centriniuose įstaigose buvo pareikšta, kad jie nieko neturėtų prieš juos pa-leisti, nes jie neabejoja, kad tie lietuvių yra nieku nekalti, o vien tik įkaitai! — bet kad toks yra Rėntelo nutarimas ir noras, o jis savo valdomoje srityje čia turi nevaržomą valią...

Dar nieko negirdėti apie Rėntelo pirmąjį padėjėją Nabersbergą, kaip ir apie kitus svarbiuosius jo generalkomisarijato padėjėjus. Taip pat apie vyriausius Gestapo viršininkus Lietuvoje: SS vadus Wisockį, Harmą, Hintzę, Schmitzą...

Po jų turėtų eiti "apygardų komisarai": Kauno miesto komisarai, tipingas rudas bandidas, va-gis ir didžiausias visoje Lietuvoje druskos spekuliantas, žydų aukso rinkėjas ir geto bordelių laikytojas SA —

Brigadefuereris Gramer.

Kauno apygardos komisar SA — Brigadefuereris Lentzen, ūkininkų šaudytojas, kiaulių konfiskuotojas savo virtuvei ir didžiausias "Lietuvos žurnalistas," rašęs ir prievarta vertęs spausdinti laikraščiuose jo pasiūlykštinius straipsnius, kuriuose bjauriausiai įžeidinėjo lietuvių tautą ir mulkino ūkininkus.

Vilniaus miesto komisarai Hingst, Hannoverio kriaucius, žydų skerdikas, bandidas, girtuoklis ir "diplomatas," kiršinęs lietuvių su lenkais ir gudais.

Vilniaus apygardos komisarai Wulf, vedęs Poznanės lenkę, švenčionių skerdynių tėvas, ūkininkų šaudytojas ir korikas, lenkų partizanų organizatorius, visuomet ypač bjauriai husiteikęs prieš lietuvių...

Pagaliau, šiaulių apygardos komisarai Gewecke, "ekonomistas," kyšininkas, žydų ir lietuvių turto "globėjas," reguliariai dėjęs žydų getui kontribucijas arba grasindavęs sušaudyti po 25 žydus, plėšęs odų fabrikus, Fledžinskio Ginkūnų dvare laikęs karves papildomai savo sviesto normai, žmonai pasiūvęs iš lietuviškų konfiskuotų medžiagų 100 suknelių ir 80 porų batukų.

Paskutinis bus Panevėžio apygardos komisarai Neum, "inteligentas" ir "humanistas," sušaudęs visus žydus savo apygardoje pirsosi "lietuvių draugu," bet vėliau nebeiškęs ir 1943 m. pra-

dėjęs deginti ir su žeme lyginti Rokiškio apskr. kaimus...

Suimtas, kaip žinoma, tik patsai "Ostlando karalius" Lohsė, apie kurio viešpatavimo laikus plačiai rašo Vienybės bendradarbis iš Europos dr. J. Pajauta. Nesuprantama, tačiau, kodėl Lohsė nėra sąrašas 25 didžiųjų nacių karo nusikaltėlių, kurie bus teisiami Nurenberge. (V., rugs. 21).

Visi iki vienam jie turėtų būti sumedžioti, sugrąžinti Lietuvon ir užsistarnauti nubauti. To reikia laukti ir tikėtis. Lietuvos žmonės su tais nevidonais mokės apsidirbti.

Tačiau Vienybė pamiršo pajieškoti dar visos eilės tokių pat, gal dar bjaurėsių, kriminalistų, ateit, Kubiliuno, Plechavičiaus, Ramanausko ir visos eilės kitų išgamų? Kodėl juos gražiai pamiršo?

Naciai yra naciai. Atėjo jie Lietuvon ir žudė Lietuvos žmones, niokiojo kraštą. Geresnio iš jų negalima tikėtis. Bet kaip su lietuviškais jų agentais, jiems pardsdavusiais išgaminiais, kurie jų valią pildė, jiems tarnavo, padėjo jiems žudyti Lietuvos žmones ir naikinti savo kraštą?

Kodėl Tysliava nemini ir nesmerkia šių kriminalistų, nereikalauja jų suareštavimo ir aštriausio nubaudimo? Ar todėl, kad Kubiliunas ir Plechavičius yra Tysliavos ir visų smetonininkų artimi politiniai ir ideologiniai giminės?

Taikos Draugai Ir Jos Priešai

Turčių spauda ir radio komentatoriai vėl atakuoja Sovietų Sąjungą ir šinkuoja tuos melus, kuriais pirmiau skaitytojus ir klausytojus maitino Hitlerio ir Goebbello fašistinis aparatas.

Ir tai ne pirmą kartą ir ne paskutiniu. Kada Sovietų Sąjungos liaudis, milijonais gyvasčių mokėdama, kovojė už mūsų visų reikalus, už sumušimą hitlerizmo ir fašizmo, tai ir tada tie ponai nerado "žinojimo" ir "neturėjo sugabumo", kad nušviesti Amerikos žmonėms, kas yra hitlerizmas, fašizmas, Japonijos samurajai, bet prie kiekvienos "progos" niekino Sovietų Sąjungą — mūsų talkininkę.

Taip buvo, kada Sovietų Sąjunga reikalavo antrojo fronto. Taip buvo laike Maskvos, Teherano, Jaltos ir vėliau Berlyno konferencijų. Reakcininkai plūdo Sovietų Sąjungą, reikalavo grūmojo, gąsdino, taip ir dabar daro laike užsienio ministerių konferencijos, arba taikos derybų.

"Kurilių salas atidavėme Sovietams, tai mums pavojus" — šaukia nuolatinis ardytojas Amerikos ir Sovietų gerų santykių Mr. C. Brown. "Rusija pasiima pusę Austrijos aliejaus" — šaukia Mr. Sydney Gruson. "Rusai nori kolonijų" — rėkia Mr. H. L. Matthews.

Nusigandusiai rėkia anglų mąstas H. M. Wilson. Cypia Hearsto spauda. Visoki išmisai prieš šventus, prieš Taikos Palaikymo Organizaciją (UNO), prieš Jugoslavijos liaudies valdžią, prieš dabartines pažangias valdžias Bulgarijoje, Rumunijoje ir Vengrijoje, kurios veda kovą, naikindamos hitlerizmą. Į Wa-

šingtoną šaukiami Amerikos Komunistų Partijos vadai "tyrinėjimui", ar jie tikrai "nesirengia versti valdžią." Išskyla į viešumą Mr. Churchillio susirašinėjimas su Ispanijos fašistų vadu generolu Franco. Ju-

gostlavijos karalius nori išgelbėti savo sostą ir sėdėti ant laudies sprando prieš žmonių norą. Mūsų šalį turčiai rėkia, šaukia prieš darbininkų unijas, prieš iš-einančius į streiką darbininkus. Generolai MacArthur ir gen. Patton elgiasi okupuotose prieš šalyse ne taip, kaip Washingtono vyriausybė nori, bet kaip koki "sukilėliai generolai." Mūsų šalį bedarbių skaičius auga milijonais. Tokia, tai pokarinė padėtis.

Ar Tai Yra Pripuolamas Dalykas?

Kas dabar dedasi pasaulyje, tai nėra pripuolamas dalykas ir nereikia stebėtis. Amerikoj darbo liaudis buvo atsisakiusi nuo streikų, kad išlaimėtųme karą. Ji aukojosi, siuntė savo sūnus į frontus kraują lieti ir mirti už pergalę, namie dirbo ir prakaityvo. Turčiai viešpatavo be jokio darbo žmonių pasipriešinimo ir susikrovė didžiausius pel-nus. Ir dabar jie nori, kad nebūtų streikų, kad darbininkai dirbtų už tiek, kiek ponai susimylės jiems duoti. Jie nori ardyti darbininkų unijas ir kitas organizacijas. Jie milijonais išmeta darbininkus į gatves, nes ant ginklų ir amunicijos nėra užsakymų. Jie nesiskubina fabriku pervesti dėl civilio gaminimo. Jų šalininkai priešinais prez. Trumano pasiūlymams. Iš kitos pusės darbo žmonės yra priversti kovoti už teises dirbti, geriau gyventi ir apginti jau iškovotas laisves. Europoj ir didelėje dalyje

Azijos šalys nuterotos karo. Žmonės išlaisvinti iš po hitlerininkų ir japonų spaudos siekia ne vien atsi-budavoti namus, gamybą, bet ir įsteigti laisvesnę tvarką, malonesnį gyvenimą, padaryti taip, kad ateityje karai negalėtų pasikartoti. Bet tų šalių turčiai ir karaliai nenori pasitraukti. Jie, neturėdami namie užtektinai jėgų, jieško pagalbos pas angelus ir amerikiečius ir gauna pritarimo iš reakcinių elementų ir neapdairių diplomatų.

Du Pasauliai ir Du Keliai

Jungtinių Tautų koaliciją sudarė darbo žmonių valstybė — Sovietų Sąjunga ir demokratinės kapitalistinės šalys — Jungtinės Valstijos ir Britanija. Tai buvo nugarkaulis Jungt. Tautų.

Sovietų Sąjungoj nėra kapitalistų, nėra privatinės stambios gamybos, nėra bedarbes ir darbo jėškančių. Karas pasibaigė ir ten darbininkų stoka, nes visiems darbą parūpina valstybė. Kitaip yra Anglijoje ir Jung. Valstijose.

Aišku, kur atėjo Raudonoji Armija, kur ji išlaisvino žmones iš po hitlerininkų ar japonų, ten ir tvarka steigiasi iš masių, iš nebūtų streikų, kad darbininkai dirbtų už tiek, kiek ponai susimylės jiems duoti. Jie nori ardyti darbininkų unijas ir kitas organizacijas. Jie milijonais išmeta darbininkus į gatves, nes ant ginklų ir amunicijos nėra užsakymų. Jie nesiskubina fabriku pervesti dėl civilio gaminimo. Jų šalininkai priešinais prez. Trumano pasiūlymams. Iš kitos pusės darbo žmonės yra priversti kovoti už teises dirbti, geriau gyventi ir apginti jau iškovotas laisves. Europoj ir didelėje dalyje

ninkų, kad jie sudarytų valdžią.

"Kitaip yra, kur šalis išlaisvino Amerikos ir Britanijos armija. Italijoj britai vadai "negalėjo" šalį valdyti be Mussolinio buvusio majorų ir viršininkų. Graikijoj, kaip anglų armija išlipo, ji susijungė su Hitlerio palikta policija ir graikais fašistais karui prieš liaudį, prieš valstiečius, darbininkus ir partizanus ir tais laikais Anglijos buvęs premjeras Mr. Churchill partizanų išvadino "komunistais ir kalnų razbaininkais." Vokietijoj anglai ir amerikiečiai generolai "negalėjo apseiti" be hitlerininkų pagalbos ir dabar gen. Patton sako, kad ten "bus anarchija ir chaosas," jeigu jis "nesinaudos nacių patyrisiais vadais."

Šiaurinė dalį Korėjos išlaisvino Raudonoji Armija ir ten tuojau susidarė iš liaudies valdžia. Bet pietinė dalį okupavo Amerikos armija ir generolas "Hodge paliko japonus valdyti, nes būk patys korejiečiai "negalį dar valdytis." Korejiečiai susirinko į prielauką pasveikinti amerikiečius, tai japonai mušė, šaudė, ke-lis nužudė ir dešimtis sužeidė. Tik po to, kada Amerikoj pasipylė protestai prieš generolo J. R. Hodge tokią politiką, tai buvo atstatyta Japonijos generolas gubernatorius, bet mažesni japonų viršininkai ir dabar yra galioj.

Net Vokietijoj skirtinga padėtis tame plote, kuris yra Raudonosios Armijos okupacijoj, nuo anglų, amerikiečių ir francūzių okupacijos plotų. Sovietų plote susidarė iš vokiečių komunistų ir demokratinį žmonių komitetas, kaip ir valdžios organas. Ten valstie-

(Tęsa 5-me pusl.)

Lietuvos Cukraus Pramonės Atsteigimas

Lietuvos vyriausybė ir liaudies vadai didžiai susirūpinę greitu atsteigimu ir pakėlimu Lietuvoje cukraus gamybos. Tatai matome iš jų spaudos. Pavyzdžiui, Vilniaus Tiesoje, Lietuvos Komunistų Partijos organe, birželio 5 dieną, skaitome tokius atgalinius: "Už gausių cukrinių runkelių derlių", "Duokime kraštui daugiau cukraus", "Daugiau dėmesio cukriniams runkeliams", "Stropiai prižiūrėti pasėlius."

Komunistų Partijos sekretor. pavaduotojas maisto pramonės reikalams E. Bilevičius rašo:

Mes turime atkurti Tarybų Lietuvoje cukraus pramonę. Reikia ne tik atstatyti tai, kas buvo okupantų vokiečių sugriauta, bet plėsti cukraus pramonę toliau. Sėkmingai atstatomųjų darbų eiga priklauso ne vien nuo statybinių, dedančių plytas ir fabriko sienas. Prie cukraus pramonės atgijimo prisideda ir fabriko agronomai, ir punktų vedėjai, ir cukraus augintojai. Juk cukrų pradedama gaminti runkelių lauke darbo valstietis. Todėl fabriko agronomų ir gamyklų vedėjų dėmesys turi būti nukreiptas į plačios žaliavos bazės sudarymą, be kurios neįmanomas cukraus pramonės atstatymas ir tolesnis vystymasis.

Siemet nebologai praėjo kontraktacijos kampanija. Perna ši kampanija vyko kitoniskose salygoose. Fašistiniai grobikai betetrėpė mūsų krašto žemes. Visi cukraus fabrikai buvo apgrobstyti, sunaikinti. O vis dėl to darbo valstiečiai pasitiekė partijos ir vyriausybės duotu parašu sutartyje, pristatė tūkstančius tonų cukrinių runkelių ir nenusiųlė: partija ir vyriausybė savo žodį ištesėjo. Darbo valstiečiai gavo žadėtąjį atlyginimą pinigais ir cukrumi, o cukraus treštui duotas nurodymas pilnutinai atsiskaityti ir melaus.

Dabar vokiškiesiems įsiveržėliai išvyti, sumušti ir nugalėti, besalyginiai kapituliavo. Karas pasibaigė pergalingai, prasidėjo taikingosios statybos metai. Panevėžio cukraus fabrikas jau atstatytas. Atsiskaita Pavėnėjų ir Marijampolės cukraus fabrikai. Siemet ir cukrinių runkelių pristatymo salygos geresnės, negu perna: už 1 dvigubą centnerį bus duodama po 1.5 kg. cukraus už 2.50 rub. nemokamai po 1.5 kg. melaso, 7 kg. kalkių purvo ir 40 kg. išspaudų ir mokama pinigais 14 rub. už 1 dvigubą centrą. Todėl cukraus fabriko agronomų ir punktų vedėjų svarbiausias uždavinys mobilizuoti darbo valstiečius — cukraus augintojus išgauti iš kiekvieno pasėlių hektaro po 100 dvigubų centnerių, o po 150 — 180 — 200 centr. Buvo viršyti kontraktacijos ir pasėlių plotų planai, turi būti žymiai peržengtas ir derlingumo vidurkis. Kas daugiau užaugins cukrinių runkelių, tas gaus atitinkamai didesnę atlyginimą natūra ir pinigais.

Greitesniam ir visiškam cukraus fabriko ir jų žaliavos bazių atkūrimui išnaudotinas sveikas patriotizmas, kurio kupini fabrikų darbininkai ir darbo valstiečiai. Juk jų sukauptas didelis prityrimas, stažas, tradicijos riša juos su cukraus fabrikais ir jų gyvavimu. Šiam tikslui atiekti privalo padėti vietiniai partiniai tarybiniai organai, su kuriais turėtų glaudžiau bendradarbiauti cukraus fabriko direktoriai, agronomai, punktų vedėjai.

Rūpintis darbininkų buities reikalais — taipogi lemiantis gamybos plėtotę veiksnys. Tuo tarpu niekas nesiskubina sutvarkyti Marijampolės cukraus fabriko statytojų aprūpinimo maisto produktais. Su gėdingu pavilavimu apiprekinamos maisto produktų kortelės. Punktų vedėjai galėtų ir turėtų turėti ūkelių, arklių. Tada ir darbas sektųsi geriau.

Cukraus pramonės darbuotojai pernai išpildė savo gamybinį planą 198%. Siemet įtemptai dirbdami, nugalėdami visas pasitaikiusias kliūtis, turime atstatyti savo cukraus pramonę, išauginti ir nuimti gausių runkelių derlių, jį perdirbti ir duoti kraštui daugiau cukraus.

Prof. J. Krikščionas, Dotonų Žemės ūkio Akademijos rektorius, gražiai ir draugiškai mokina valstiečius, kaip prižiūrėti runkelių pasėlius, kad gaus didžiausią derlių. Iš jo pamokų gali pasimokinti ir mūsų lietuviški fermeriai Amerikoje.

Prof. Krikščionas rašo:

Pirmiausia, reikia dirvos paviršių palaikyti palaidą, kad praleistų drėgmę ir orą. Paviršiaus purumas išnyksta po smarkesnio lietaus. Tada ypač lengvos dirvos užsidengia kieta plutele, dėl kurios žūsta silpni ir nesudygę daigai, kurie jau neįstengia išsivystyti. Žemės paviršiaus puvinimui naudojamos lengvos akėčios, spygliuotos arba lygus volas, kurie sulaužo plutele ir tuo palengvina sudygimą. Lengvas akėčias gerai yra leisti po volo, nes, esant stipriai plutai, akėčios išdrusko kartu su žemėmis daigais. Po volo, sutrupinusio pluta, akėčios sudaro geras lygimui salygas. Jei sėta, vągose, tai patartina vartoti lengvą ar net rankinį volą, kuris apdirba 1 — 2 vągas. Jei nėra volo — vartotinas kauptukas, kuris sujūdina sutrupintą žemę. Jei stipri pluta lieka vagų viršūnėse nesutrupėjusi, tai galima ją sutrupinti, mušant iš šono geležiniais ar mediniais grėbliais. Žemę reikia purenti kuo dažniau. Patariama purenti 6 — 7 kartus.

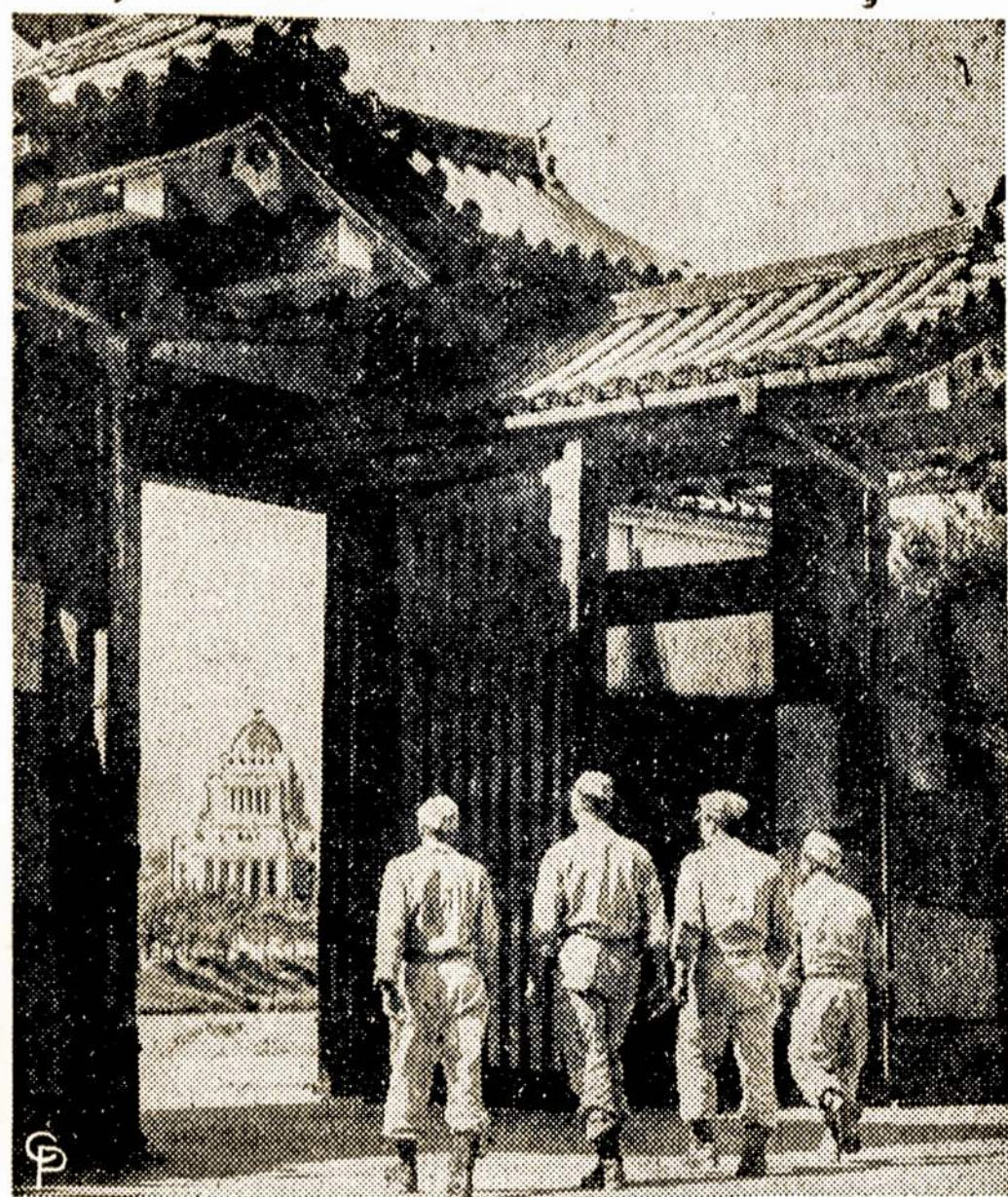
Sėkmingai kovai prieš piktžolės patariama 5 — 6 dieną po sėjos išakėti pasėlius lengvomis akėčiomis. Akėtinai skersai eilės. Jei akėčių dantys ir užgaus daigus, tai jų liks pakankamai tankumui užtikrinti.

Išlaikyti gerą daigų tankumą labai svarbu. Bandymai įrodė, jog geriausias derlius būna, esant augalams vienas nuo kito 25 cm. atstume, o tarp eilių — 50 cm. Bet reikia žinoti, kad juo blogesnės augimo salygos, juo mažiau reikia daigų išrinkti ir daugiau palikti lauke. Todėl negalima akiai sekti bandymų išdavos.

Augalų išretinimą reikia prarasti laiku. Visi bandymai įrodė, jog vėlausias retinimo rezultatai blogesni. Cukraus fabriko agronomų ir punktų vedėjų pareiga kovoti prieš cukrinių runkelių lapų laužymą, kuris neišvengiamai atsiliepija į augalų vystymąsi ir cukringumą. Patartina darbo valstiečiams, kad kiauuli šėrimui sėtu atskirus plotus arti sodybų. Šie plotai turi būti gerai ištęsti ir laistomi srutomis. Geriausia kiauuli pašarui sėti liucerną.

Derlių nuimti juo vėliau, tuo yra geriau, bet neperžengti subrendimo ribos. Kiekviena ankstyvesnė derliaus nuėmimo diena duoda nuostolių 200 kg. šaknų ir 50 kg. cukraus iš 1 ha. Agronomai ir punktų vedėjai turėtų prižiūrėti, kad šaknys būtų tinkamai apipjaustomos.

YANKS' RAMBLE ON JAP 'HOLY' SOIL

THROUGH AN OUTER GATE guarding precincts of the Imperial Palace in Tokyo, strolling American soldiers look toward the Japanese Diet building, of which the dome is visible. The caption says they were about to tread on "sacred" palace ground of the Emperor. (International)

Newark, N. J.

Bujausko šermininė

Bujauskai, sūnus ir tėvas, turi įsisteigę gražią šermininę bei koplyčią. Jų vieta yra po numeriu 426 Lafayette St., Newark, N. J.

Labai patogus namas, erdvus, gražiai įruošti kambariai šerminims, atskiras nuo šermininių rūmų kambarys, patogiai įruoštas šermenų lankytojų parūkimui ir pasišėnuojimui.

Bujauskai taipgi turi įruošę grabų parodos rūmą. Atsitikime mirties, žmonės gali pas Bujauskus pasirinkti grabą numirusiam iš daugelio skirtingų grabų, išdėtų Bujauskų Show Rومه.

Graborjai Bujauskai yra pasirošę prakilnam patarnavimui "šermėklams" ir palaidojimui numirusiui. Newarko ir visos šalies dalies New Jersey valstijos lietuviai, atsilkreipę šermenų ir palaidojimo reikalais pas graborius Bujauskus bus patenkinti.

Reporteris

Detroit, Mich.

Nelaimingas įvykis

Rugsėjo 19-tą dieną Juozas Sarkus, gyvenantis po antrašu 1952 Hamburg gatvė, Detroito, nuvažiuojo arti Mt. Clemens, Mich., pagelbėti draugui nugriauti seną būdiną. Besidarbuojant J. Sarkus liko užgriūtas puolanties sienos ir pavojingai sužeistas. Sužalota krūtinė ir sutrintos kojos. Nelaimingas nugalėtas į Mt. Clemens St. Joseph ligoninę, kritiško padėtyje. To pat nelaimė, kiek lengviau buvo sužeistas pvt. J. Kavaliauskas. Juozas Sarkus yra pažangus žmogus ir geras rėmėjas progresyvio judėjimo. Drg. A. Šarkienė yra narė Moterų Pažangos Klubo ir Choro.

Linkime draugui Sarkui gerą ir laimingą pasveikimo, o draugei Šarkienei tvirtumo pergyventi šį skaudų jai rūpestį.

Detroito Organizacijų Narė.

MACARTHURAS ATIMSI VEIK VISUS GINKLUS IŠ JAPONŲ

Tokio, rugs. 26. — Gener. MacArthur įsakė, kad japonai atiduotų amerikoniškus ginklus. Jis taip pat liepė maistą ir drabužius iš japonų karinių sandėlių padalinti vargingiems gyventojams.

būtų tinkamai apipjaustomos.

Easton, Pa.

Drabužių Rinkimas.

Pastebėjau katalikiškai — tautiškai ir social-naciškai gaudėtas, kad jie renka drapanas lietuviams smetonininkams ir Hitlerio plauko pabėgėliams iš Lietuvos. Girsiai, kad turi geras pasekmes. Mat, tas drapanas, kurios buvo surinktos pirmiau ir suverstos į vieną vėrauzę ant Grand stryto Brooklyn, jau kands suėdę, ar gal išparceliuo? Dabar reikalinga ir naudinga daugiau pašaro toms nelemtom kandelėms, nes į Lietuvą jie drapanų nesiučia.

Brangūs lietuviai darbininkai, aukaukite drapanas ir pinigus Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetui, sutaisykite į pundus, arba į baksus ir pasiūskite viršminėtų vargų, 417 Lorimer St., Brooklyn 6, N. Y., arba priduokite į mūsų vietos komitetą į kirpyklą, Barber Shop, 521 Ferry St., Easton, Pa. Visos drapanos bus pasiūstos į tikrąją tėvynę Lietuvą, kurią negalėtingai naciai nuterėjo. Mūsų miesto keli kryžiai, kurie randasi SLA kuopoj, iš kailio neriasi ir šmeižia mūsų komitetą, bet susipratę darbininkai jų ty žaunijimų neklausio.

Allentown Ferai.

Nuo rugsėjo 18 iki 22 dd. buvo Allentown Ferai. Allentown nuo mūsų miesto yra už 16 mylių, tai yra mūsų apylinkės didmiestis su vienu dangoriu, daugiau kaip šimtas tūkstančių gyventojų. Lietuvių yra kelios šeimos, tik tai vienas domkus.

Ferai būna labai turtingi, ypač iš ūkininkiško atžvilgio, daug gyvulių, karvių, arklių, kiauulių ir tūkstančiai plunksnuotų visokių paukščių. Būna visoki lošimai ir arklių lenktynės, o ir gemblerystė ant aukšto laipsnio. Reikia laikyti kišeninių suspaudus. Visą apėit, apžiūrėt užtenka kuo ne visai dienai. Įžanga į vidų 50c. Labai daug maldoriškų lošimų, ant lauko, ant iškabų išmalavota visokios keistos figūros, ypač mergų, negrų; užsimoki į kožną tokią vietą nuo 25c iki 50 centų, o kaip pamatai tokias šlykštybes, tai nevertos nei cento! O jau pardavojimas visokių patentuotų vaistų, tai rodos kad ir mirusį žmogų pagydyti. Vis tai gaudymas dolerių. Parodoj auto. mašinų, kaip ir nebuvo. Daug buvo trokų, kulių mašinų ir traktorių. Lankytojų pereiną tūkstančiai, visi "bagoti," padaro gražaus biznio. V. J. Stankeus.

London. — Reuter žinių agentūra teigia, kad 5 didieji talkininkai pasirašys sutartį dėl laivų plaukimo Dunojaus upe.

Lowell, Mass.

Iš Paskutinio Pikniko.

Rugsėjo 16 dieną, Lietuvių Piliečių Klubas kartu su IWO rusų vietinė kuopa turėjo su rengę bendrą pikniką Freeman miške, Acton Road, Westford, Mass.

Tai buvo paskutinis šių metų piknikas. Jau ir taip šiam piknikui pasitaikė pusėtinai vėsi diena. Ruduo jau čia pat ir pikniko sezonas baigiasi. Gal dėl vėsumo ir žmonių piknike buvo ne labai daug. Į šimtą žmonių galėjo būti. Visgi piknikas pavyko gerai ir įėjus nereikėtų pelną dalinti į dvi dalis, tai vienai organizacijai būtų gana gera parama.

Mes kiekviename piknike turime ką nors naujų svečių, turėjome ir šiame. Įėjus rugpjūčio 26 d. pas mus dalyvavo draugai Vilkauskai iš Nashua ir jų žentas uniformoje Antanas Gecus, ir kitas vietinis vaikas Jau atsitarnavęs Dėdei Samui Franas Šaka, draugų Puskunigij augintinis, tai šiame piknike dalyvavo plačiai pažangiesiems žinomas jaunas vaikas Petras Belida iš No. Chelmsford, Mass. Jis virs trejų metų išbuvo Pacifiko salose. Jis sugrįžo sveikas ir gerame nusiteikime.

Prieš išeinant kariuomenę Petras visuomet dalyvavo su tėvais pažangiųjų parengimuose ir grodavo šokiams su kitais. Buvo smagu su juimi vėl susitikti. Tai mandagus vyrukas. Ypatinai dabar, kuomet pamatys ir patyręs pasaulio vargus. Nors jaunas amžiumi, bet jau toli pasiekęs aiškos sąmonės pasaulio reikaluose.

Iš Nashua's dalyvavo draugas St. Radzevičius su žmona, dukterija ir žentu — Mr. ir Mrs. Selvester. Taipgi Juozas, Kostackia ir jų jaunamėte dukrelė Jonie Egeriai. Tas mūsų pikniką gerai pajavirino, už ką ačiūojame svečiams našviečiams.

Ačiūojame ir visai vietinei publikai, kuri suvažiuojo; nors ir vėsoku laikų, bet gerai parėmė rengėjęs. Mačiau čia, kurie dar pirmą kartą mus atlikę — drg. Juozą Mikalauską ir iš Billerica (Lowellio priemiesčio), d. Bakšį (worcesterleio Juozo Bakšio brolių). Geidžiau juos susitikti ir laukiau, kad juos pažįstą žmonės mus supažindintų. Tačiau, mano nepastebėti jie ankstokai išsiskubino, ką aš apgalvestavau. Mat, nelisuos buvau, turėjau reikala su kitais svečiais. Na, ką gi, susitikime kitą kartą.

Reikia būtinai daug pačiuoti draugams Puskunigiams, ypatinai draugei Uršulei Puskunigienei už pridėtus didelius rūpesčius šiam piknikui. Taipgi drg. Freemanienės mamytėi Azarauskienė už pasidarbavimą valgių gaminime dėl pikniko, draugui Charles Freemanui už parką piknikui surengti. Ačiu ir visiems kitiems, kas tik kuo pagelbėjo piknikui.

Nepamirškime niekad pažangiųjų lietuvių gražaus judėjimo, nes tai vienatinis judėjimas, kuris išlaiko ir apgina lietuvių tautos garbę šioje šalyje, o podraug ir visame pasaulyje.

Mes turime daug ką atlikti garbingo ir naudingo savo tautai ir savo tėvų kraštui Tarybinei Lietuvai. Ten pokarinė padėtis tebėra labai sunki. Baisus karas nusiaubė viską. Betgi, mes amerikiečiai galime daug pagelbėti savo atliekamais drabužiais, čėverykais ir pinigais prisidedant, už ką galima būtų nupirkti medikamentų ir kitokių gyvenimui reikalingų daiktų.

Pavyzdžiui, dabar turėtumėm būtinai rengtis prie gero parengimo sveitainėje, kurio visas pelnas būtų skiriamas supirkti Lietuvos vaikučiams kalėdinių dovanų. Dabar yra toks vėjus paskelbtas per visą šį kraštą, kad kuodaugusia kalėdinių dovanų sukelti. Lowellio lietuvių neturėtų atsilikti nuo kitų kolonijų.

Kenosha, Wis.

Bosams Visada Darbininkai Kalti.

Kuomet likosi paskelbtas Nash-Kelvinator Co. darbininkų streikas, tai kompanija pasiryžo ignoruoti unijos reikalavimus, matomai, manydama, kad jai pasiseks lengvai darbininkus sudemoralizuoti. Dabar, kada tas nevyksta, tai ima gvolta šaukti. Rugsėjo 19 dieną "Kenosha Evening News" patalpino ilgiausį straipsnį, kuriame aiškina, kaip kompanija mano. Tame rašte pirmiausia apšaukia, kad streikas esąs "nelegalus." Toliau sako, kad būk unijos viršininkai nieko nežinojo apie streiko paskelbimą. Be to, sako, kad kompanija nežinanti, ko darbininkai nori.

Prieš baigiant savo kaltinimus prieš darbininkus, kur darbininkus išvadina "laukinėmis katėmis," prisipažįsta, kad streikas kilęs dėl 300 darbininkų algų skirtumo. Ir čia, girdi, ne unijos reikalas, o pačios kompanijos ir WLb.

Kur gudriausia, tai kad prieš visų kaltinimų prikergia rekonversiją. Kompanija sako, kad ji norėjusi greičiau pertvarkyti dirbtuvę ir pradėti civiliams automobilių gaminimą, o šis streikas nuo to sulaukęs.

Pirmiausia, kompanija norėjo šio streiko, nes ji pasimėjo nesiskaityti su unija. Kitais žodžiais, kompanija pasimėjo sugriauti uniją. Kuomet ji būtų tą atsiekusi, tai jau ne 300 darbininkų algų klausimas būtų buvęs, bet visų darbininkų, kurie tik pas ją dirba.

Unija buvo įteikusi reikalavimus kompanijai ir negavus jokio atsakymo leido darbininkams nubalsuoti, o paskui buvo paskelbtas streikas. Kompanija norėjo nusiplauti rankas ir visas sutras užpilti ant darbininkų pečių. Kaip dabar išrodo, kad ji to nepasiekė, gali prisieiti, kad turės pati pasilaikyti savo visus melus.

Jei atsiranda dar žmonių, kurie mano, kad bosai yra teisingi ir skaitosi su faktais, tai tie žmonės klysta! Reporteris.

Chicago, Ill.

J. Markunas Suspaustas Tarp Dviejų Gatevearių.

Joseph Markūnas, 50 metų, 7201 S. Western Ave., tapo užmuštas Chicagos gatevearių darbinėjų, 1601 W. 69th St. Norėdamas užvesti gateveari, kurį jam reikėjo išvalyti, Markūnas bandė sujungti gateveario polių su elektros viela. Gatevearis pasileido ir prispaudė jį prie kito gateveario stovinio priešakyje.

Dar Šeši Apsirgo

Chicagoje ir Cook parietė dar šeši apsirgo vaikų paralyžium. Keturi iš jų chigagečiai. Chigagoje iš viso taja liga iki šiol apsirgo 152, mirė 10.

FREED FROM JAPS, SAFE IN MANILA

AMERICAN AND AUSTRALIAN WOMEN—nurses and Red Cross workers and one member of the U. S. Indian Service—are pictured as guests of the government in Manila after arrival from prison camps in Japan. The U. S. Indian Service member is Mrs. Etta Jones (front, center, arms folded), who was captured in Attu in the Aleutians in 1942 when the Japs invaded there and killed her husband. (International)

MIRUSIŲJŲ LAIVAS

8-20-45

PARASĖ B. TRAVEN

—33—

(Tasa)

Kai jau laivas atsidurdavęs atviroj jūroj, tuomet kapitonas nuliūdavo žemyn ir įsakė davęs paleisti tą vyrą, nes jis nebebūdavo pavojingas. Tačiau dabar jo nebeuorėdavusios atiduoti žiurkės, jos jau būdavo pradėjusios jį ėsti, o dar daugybė porų su vedybų licenzijomis laukdavo, nes tai būdavo nepaprastai puiki proga surengti šauniai vestuvinę puotą. Kapitoniui gi būtina reikėdavo vyruko darbu ir jis turėdavo įsivelti į kovą su žiurkėmis. Tačiau ši kova kapitoniui visumet menkai sekėdavusi, kol pagaliau, norėdamas išgelbėti savo gyvybę, jis būdavo priverstas smukti iš to kambario, neišgelbėjęs jūrininko. Pagalbos iš niekur kapitonas negalėdavo prisišaukti, nes tuomet tas visus reikalus būtų iškilęs viešumon ir jis nuo to laiko būtų turėjęs mokėti viršvalandžius.

Nuo to laiko, kai aš pradėjau tarnauti "Jorikės" laive ir juo plaukioti, aš netikiu daugiau tomis sirdi draskančiomis istorijomis apie vergus ir vergų laivus. Taip ankštai susispaudę, kaip mes, vergai niekumet nebuvo sukimšti. Taip sunkiai dirbti, kaip mes dirbom, vergams niekumet nereikėjo. Taip nuvargę ir tokie alkani, kaip mes visumet buvom, vergai niekumet nėra buvę. Vergai buvo prėkės, už kurias buvo sumokėta ir už kurias buvo laukiama didelio mokesčio. Su tomis prėkėmis reikėjo atsargiai elgtis. Už nusidirbusius, išbadėjusius ir pervargintus vergus niekas neapmoka net transporto išlaidų, nebekalbant apie tokią kainą, kad pirklys dar gerokai galėtų uždirbti.

Bet jūrininkai nėra vergai ir už juos nėra užmokėta. Jie taip pat nėra gerai apdraustos brangios prėkės. Jūrininkai yra laisvi žmonės. Jie yra laisvi, išbadėję, apdriskę, nuvargę, bedarbiai ir dėl to priversti dirbti viską, ko iš jų reikalaujama, ir dirbti tol, kol sukniumba. Tuomet jie išmetami per bortą, nes nebeverta jų maitinti, gaila maisto. Šiais laikais dar yra civilizuotų tautų laivų, ant kurių dar leidžiama jūrininkus plakti, jei jie atsisako dirbti dvi paminas ir dar pusę trečiosios, kadangi laivo savininkai moka tokias menkas algas, jog visumet trūksta trečdalis igulos vyrų.

Ir jūrininkas turi valgyti tai, kas jam yra padėta, nors laivo virėjas gal dar vakar tebebuvo siuvėjas, nes tikro virėjo už tokį atlyginimą nerasta, arba jei kapitonas nori komandos sąskaiton tiek daug sutaupyti, jog komanda niekumet nėra soti. Jūrų istorijos daug pasakoja apie laivus ir jūrininkus. Tačiau jei tuos laivus truputį atidžiau patyrinėji, tai pamatai, jog jie tėra sekmadienio popiečio laivai ir tų istorijų jūrininkai visumet yra linksni operėčių solistai, kurie manikiuruoja sau rankas ir niūniuoja savo meilės rūpesčius.

26

Su tais mieguistais jūrininkais igulos būste aš iš viso pasikeičiau vos dešimt žodžių. Kai susiradau savo guolį ir man buvo pasakyta, jog čia nėra čiuzinių, nei antklodžių, nebebuvo apie ką daugiau su jais kalbėti.

Viršuj savęs girdėjamą priprastą grandinių girgždėjimą ir tratėjimą ir inkaro, kuris vis daužės į laivo sieną, trinksėjimą, kol jis pagaliau visai nurimo, sraigčių žvangėjimą, budinčių jūrininkų trepinėjimą ir bėginėjimą, komandavimą, keiksmus ir visa kita, ko reikia, kad laivas plauktų. Tą patį triukšmą tenka girdėti ir kai laivas įplaukia į uostą.

Tas triukšmas mane visumet pykdo ir sugadina nuotaiką. Gerai aš jaučiuosi tik tuomet, kai kibiras jau atsiduria atviroj jūroj. Vistiek ar grįžta namo ar išplaukia. Tačiau aš noriu jūroj būti kartu su laivu. Laivas uoste nėra joks laivas, bet tik dėžė, kuri yra pakuojuama, į kurią kraunama, arba iš kurios iškraunama. Uoste ant laivo neesti beveik ir nė vieno jūrininko, ant jo teesti tik padieniai darbininkai. Patys purviniausi darbai yra padirbami uoste, tenai dirbama, lyg kokiame fabrike, bet ne laive. Kol girdžiu traskėjimą ir įsakinėjimus aš niekumet neišeinu iš būsto. Kur dirbama, nereikia per daug arti kišti nosį. Nes jei tik stovėtum žmogus kur nors netoli, tai kam nors lengvai gali ateiti į galvą: "He, tu ten, čiupk čia greitai truputį!" Aš gi

apie tai nenoriu galvoti. Kuriam tikslui? Už tai man nemokės. Kiekvienam biure ar fabrike salėj kabo plakatas su raginimu: "Do more!" arba "Dirbk daugiau!" Paaiškinimas yra duodamas kiekvienam nemokamai nedideliame raštely. Jis su pažadais įteikiamas kiekvienam darbininkui darbo vietoj: "Dirbk daugiau!" Nes jei tu šiandien daugiau padirbsi, jei tu šiandien daugiau padirbsi, negu tau už darbą mokama, tai vieną dieną tau užmokės ir už tai, ką tu daugiau padirbsi.

Tokia meškere manęs niekas negalėjo sugauti, nes aš visai nenorėjau pasidaryti generaliniu "Pacific Railway and Steamship Co. Inc." direktoriumi. Juk visumet iš naujo sekmadieniniuose laikraščiuose ir žurnaluose ir sėkmingą karjerą padariusių žmonių prisipažinimuose galima skaityti, kad tik to vieno laisvu noru dirbimo, garbės, uolumo ir kitiems įsakinėti dėka, jau ir paprastai darbininkai esą tapę generaliniais direktoriais arba milijardieriais, ir kad kiekvienam, kuris sąžiningai laikysis šio patarimo, esąs atviras kelias į generalinio direktoriaus vietą. Bet tiek daug generalinių direktorių vietų ir tiek daug milijardierių postų visoj Amerikoje nebėra laisvų. Tuomet aš turiu bent tridesimt metų vis daugiau dirbti ir dirbti, nieko už tai negaudamas, nes aš juk turiu būti generaliniu direktoriumi. Jei aš tuomet prie progos kurią dieną paklausčiau: "Na, kaip ten su generalinio direktoriaus vieta, ar ji vis dar nelaišva?", tai man pasakytų: "Labai gaila, šiuo momentu dar ne, bet mes tamstą jau pastebėjom, padirbėkit dar kurį laiką taip darbščiai, mes neišleisime tamstos iš akių". Anksčiau buvo sakoma: "Kiekvienas mano kareivis savo kuprinėje nešiojasi maršalo lazda", šiandien gi sakoma: "Kiekvienas mūsų darbininkas ir tarnautojas gali būti generalinis direktorius". Berniukščiū būdamas, aš taip pat pardavinėjau laikraščius ir valiau batus ir nuo vienuolikos metų pats turėjau užsidirbti sau duoną, tačiau iki šiol nepasidariau nei generalinis direktorius, nei milijardierius. Laikraščiai, kurių vardus šaukė tie milijardieriai, kai jie dar tebebuvo vaikai, ir batai, kuriuos jie valė, matyt, turėjo būti visai kitoki, negu tie, su kuriais man teko susidurti.

Kai taip naktį žmogus stovi sargyboj, ir viskas apie tave yra ramu, į galvą ateina visokių juokingų minčių. Aš bandžiau įsivaizduoti, kas būtų įvykę, jei Napoleono kareiviai staiga iš savo kuprinių būtų išsitraukę maršalo lazdas, kas gi tuomet įkaitintų nitą katilus gaminančioj kalvėj? Žinoma, naujai iškeptieji kilmingieji generaliniai direktoriai. Kas gi kitas? Nieko gi kito nėra, kas tai galėtų padaryti, tačiau vis dėl to katilas turi būti baigtas ir mūšis turi būti sukovotas, nes kitaip nereikėtų nei generalinių direktorių, nei maršalų. Tikėjimas tuščius maišus pripildyti aukso, dailidės sūnus paverčia dievaiciais ir kaizerio artilerijos leitenantas, kurių vardai spindi tūkstančius metų. Duok žmonėms tikėjimą, ir jie savo mieląjį Dievą išvys iš dangaus ir tave pasodins į jo sostą. Tikėjimas judina kalnus, bet netikėjimas sutrauko visas vergijos grandines.

Kai pagaliau visas braškėjimas aptilo ir aš pamačiau aplink stoviniuojančius denio darbininkus, išėjau iš būsto ir nužingsniau į denį. Tuojuo prie manęs ten prišoko kišenvagis, kuris man buvo užsirekomendavęs antruoju inžinieriumi, ir neapsakomai komiška anglų kalba pasakė: — Kapitonas nori su tavim pasikalbėti, eikite su manimi.

Frazė "eikite su manimi" devyniolikoj iš dvidešimties kartų parengia tik sakinį: "Mes čia tave gerą valandėlę pasilikime".

Jei net šį išimties kartą antrasis sakinyks nebūtų ištarsas, tai vistiek jo pasėkos jau buvo lemiamos. "Jorike", kaip tikras perkūnas, skrido atvira jūra. Locas iš jos jau buvo išlipęs, ir pirmasis karininkas perėmė budėjimą.

(Daugiau bus)

A. L. D. L. D. REIKALAI

Knyga jau Siuntinėjama

Už 1945 metus Lietuvių Literatūros Draugijos nariams jau siuntinėjama knyga "Betnardo Gavelio Klaida." Tai didelė, 351 pusl. knyga ir įdomi apysaka.

Siuntinėjimas eina lėtai, nes apdarymas eina povaliai. Kaip tik bus baigta visos knygos apdaryti, tai gaus visi kuopų sekretoriai savo kuopų nariams ir pavieniai nariai. Skaitykite, rašykite atsiliepimus ir rūpinkitės gauti naujų narių, nes knygos turėsime visiems, kurie dar šiemet įstos į Draugiją.

"Šviesos" No. 3 Išsiuntinėtas žurnalo "Šviesos" No. 3 jau išsiuntinėtas visiems nariams. Žurnalą siunčiame tiesiai nariams į namus. Kuris narys pamaino gyvenimo vietą, tai būtinai turi pranešti į centrą savo seną, naują antrą ir pažymėti kuopos numerį, prie kurio jis priklauso.

Gavome 710 Naujų Narių Vajus už naujus narius baigėsi su 1 d. spalį. Iki pabaiagai rugsėjo centre gauta duoklės už 710 naujų narių. Mes siekėme gauti 1,000 naujų narių, bet kol-kas tikslu nepasiekėme. Naujų narių gavo tik 73 kuopos, tai mažiau, kaip pusė esamų kuopų. Daug gerų progų neišnaudojome. Pasitikime, kad visi pasidariusime ir iki metų pabaigos pasieksime savo tikslą. Daugiausiai naujų narių gavo sekamos kuopos:

Kp. Miestas	Kiek narių gavo
10 Philadelphia	52
19 Chicago	40
105 Toronto	34
140 Waukegan	26
146 Chicago	21
1 Brooklyn	20
185 Richmond Hill	19
104 Chicago	18
2 So. Boston	17
11 Worcester	16
126 Vancouver	16
44 Lowell	15
52 Detroit	13
187 Chicago	13
86 Chicago	12
116 Chicago	12
162 Toronto	12

22 Cleveland	11
28 Waterbury	11
212 Bayonne	11
55 Ridgewood	11
79 Chicago	10
84 Paterson	10

Skelbiame šį kartą tik tas kuopas, kurios gavo nemažiau 10 naujų narių. Lenktynės tarp Pirmo Apskričio — Chicago ir Antro Apskr. — Brooklyn, gavimui po 200 naujų narių, dar nesibaigę, nes nei vienas apskritis nepasiekė kvotės. Centre už naujus narius iš Chicago apskričio gauta už 158 narius. Iš Brooklyn už 88 narius. Reikiama, draugai chiegičiai pūstinei jau aplenkė brooklyniečius.

Lenktynės už Didžiausią Kuopą

Per daugelį metų mūsų Draugijoj didžiausios kuopos garbė priklausė 52 kuopai, Detroit. Dabar Chicago 19 kuopa siekia tos garbės. Dienraštį "Vilny" iš 24 d. rugsėjo net skelbiama, kad ji yra "didžiausia kuopa visoj Amerikoje."

Bet kol kas dar, kaip buvo, tai ir yra ALDLD 52 kuopa didžiausia visoj Draugijoj. Draugams chiegičiams dar teks padirbėti, kad draugų detroitiečius pralenkus ir paveržus iš jų didžiausios kuopos garbės. Tiesa, Detroit draugai neteko ilgų metų sekretoriaus drg. J. K. Alveno, bet jo vietą užėmė drg. N. Astrauskienė ir drg. K. Matukaičiai bus tinkama opoentė.

Dabar šios dvi kuopos stovi sekamai. ALDLD 52 kuopa turi 276 narius ant savo surašo ir už 1945 metus yra pasimokėjusi 208 nariai. Gi 19 kuopa turi 254 narius savo suraše ir pasimokėjusių už 1945 metus yra 191 narys. Reikiama, dar didžiausios kuopos garbė priklausė Detroitui.

Dėkui už Aukus! Liet. Literatūros Draugijos Apšvietos Fondui gavome 44 sekamų draugų ir organizacijų aukų: Lietuvos Draugas aukavo \$100, padalindamas sekamai: \$50 archyviui, \$25 Liaud. Bal-

sui ir \$25 Apšvietos Fondui. Charles Beniulis, Montello, aukavo Apšvietos Fondui \$25. Detroito Organizacijų Saryšis per P. Vilnienei aukavo knygo leidimo reikalams \$50. ALDLD 141 kp., Phila., pridavė aukas nuo prakalbų per J. Kaspariūną knygų reikalams \$11.96.

Kareivis James Kandrotas iš Grand Rapids aukavo po \$10 Apšvietos Fondui ir Lietuvos žmonių pagalbai.

ALDLD 1 Apskr., Chicago, per S. Veshys aukavo Apšv. Fondui \$10.

R. ir O. Romikiaičiai, Reading paaukavo knygų reikalams \$5.

ALDLD 55 kp., Ridgewood, per P. Babarskį Apš. Fondui aukavo \$5.

A. ir H. Grinius, Cleveland aukavo \$1.30.

D. Galinauskienė, Newark paaukavo \$3. Po \$1 aukavo: J. Egeris ir P. Salitienė iš Nashua, N. H., P. Vizbar iš Anson, Me., J. P. Chepulis iš Southbury, Conn. ir 45 centus Ch. Arrison, Hartford.

Visiems aukavusiems tariaime širdingai ačiū ir prašome ir ateityj paremti Lietuvių Literatūros Draugijos knygų reikalams, apšvietos darbus ir kitas mūsų kovas už geresnį darbo žmonių gyvenimą.

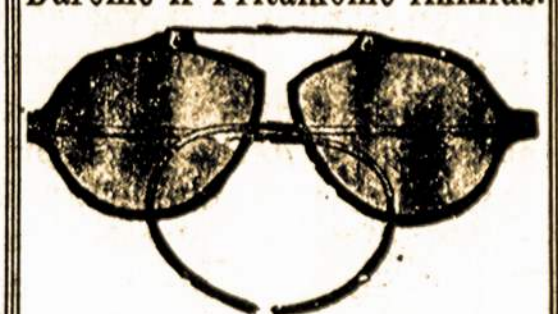
Platinkite Knygas Orui atvėsus ir persikėlus su parengimais į svetaines reiki-

kia platinti knygas. Mes turime apšvietos brošiūrų, gerų mokslinių knygų ir apysakų. Ypatinai reikia platinti knyga: "Naujoji Lietuva Faktų ir Dokumentų Šviesoj", nes šioj knygoj jūs rasite visus dokumentus, kaip įsikūrė Lietuvoj tarybinė tvarka ir Tarybų Lietuvos Konstitucija. Kaina tik 35 centai, o knyga yra 200 puslapių. Organizacijoms parduodame tik po 25 centus.

D. M. Solomskas, 46 Ten Eyck St., Brooklyn 6, N. Y.

Pranešama, kad prez. Trumanas pritaria atominės bombos sekreto perdavimui į Jungt. Tautų žinybą.

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus
Nupiešiam Planus
Darome ir Pritaikome Akinis.

Drs. Stenger & Stenger
Optometrists
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8542

Antano ir Josephine Kasmočiū GRAŽUS PAVILIONAS

Salė Baliai, Bankietam; Parkas Piknikam
RESTAURACIJA
KONJAKAI, ŠAMPANAS, DEGTINĖ, VYNAI ir ALUS
STEAMBOAT INN
91 Steamboat Rd. Great Neck, N. Y.
Telefonas: Great Neck 1548

GREEN STAR BAR & GRILL

Lietuviškas Kabaretas
Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminant ir pasikviti užkandį pas "Green Star Bar and Grill", nes žino, kad visados bus patenkinti.
Atelkite pasimatytį su Givlisa.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE
PARĖ KIEKVIENA ŠEŠTADIENI
459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skierai nuo Republic Teatro) Telefonas EV 4-8898

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteikime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.
1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

Telef. HUMBOLDT 2-7964

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave. Newark, N. J.
VALANDOS: 2-4 6-8 Sekmadieniais nėra valandų.

NAMŲ SAVININKAI!

Pasimatykite Su Lietuviu Stogdengiu VINCŲ KRIAUCIŲNU

Jei jūsų namui reikia naujo stogo ar jei stogas reikalauja pataisymų, Kriauciūnas jums atliks. Jei per stogą varva, paveskite mūsų patyrusiems stogdengiams, o jie suras priežastį ir tuojuo pataisys mažais kaštais.

SENUS NAMUS APDAROME SINGELIAIS IR JIE ATRODO KAIP NAUJI.

Stogų ar Namų singelavimo reikalu kreipkitės
NATIONAL ALCAL INDUSTRIES
355 Union Ave., cor. Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telefonas EVergreen 4-0753.

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsisakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

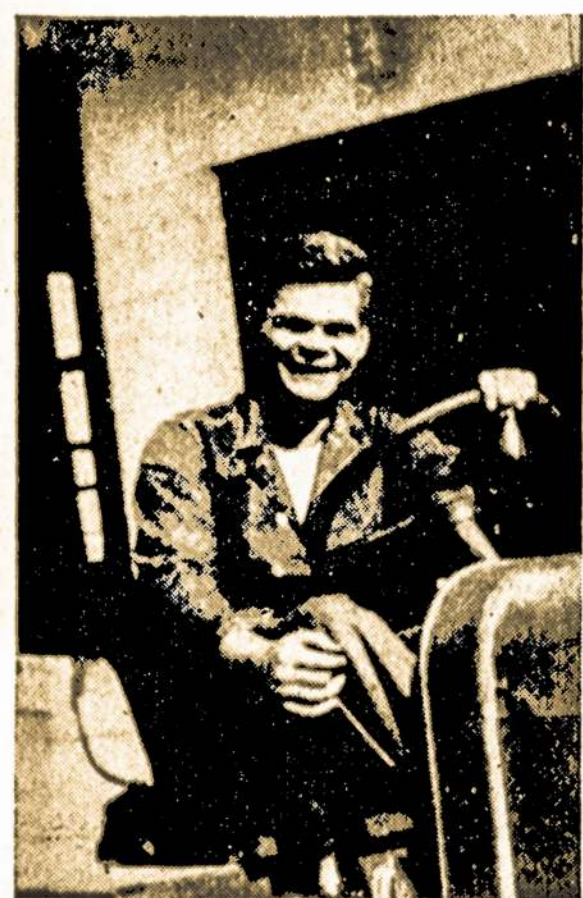
Mes taipgi aprūpiname aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro Reikalu prašome kreipti

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Telefonas EVergreen 7-1661

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Kunickis Mirė Tarnyboje Šaliai Jau Nudžiugus Taikos Džiaugsmu

Čia matote atvaizdą jaunolio kareivio Juozo Kunickio, kuris atsiskyrė su šiuo pasauliu rugsėjo 4 d., š. m., būdamas 26 metų amžiaus. Pas velionio Juozuko motiną.

S/Sgt. Joseph Kunicki

Oną Kunickienę, užėjau antradienio vakare, po 20 Ainslie Street, Brooklyne. Pirmiau negu kad užėjau į stūbą, sustojau pas Elzbieta Granickienę, krautuvę ir užklausa, po kokių numerių ant Ainslie St. gyvena Kunickienė. Ji mielai sutiko mane nuvesti pas ją.

Užlipome dvejamis laiptais į viršų, pabarskinom į duris, ir moteriškas balsas atsiliepė... „prašom vidun!“ Jėjom vidun, radome Kunickienę sėdint prie lango ir besikalbant su viešnia.

Kunickienė tuoj pažino mane, nes ji atsimena mane nuo mano vaikystės dienų, kai aš, jos vaikai ir kiti jaunuoliai, žaisdavome Ainslie gatvėje. Išreikšdama jai užuojautą, paprašiau jos papasakoti plačiau apie jos mylimo sūnaus tragediją. Moteris apsiplėję ašaromis, paskiau biskutį nusiramino aiškino:

„Mano Juozukas buvo Dėdės Samo pašauktas tarnauti armijoj keturi metai atgal. Jis ištarnavo su virš tris metus Texas valstijoj, o paskutinį laiką Preston, Idaho. Nors jis negavo progos kariauti už sieniuose, vis vien jis skūsdavosi, kad čia, Jungt. V-jose, neramu, nuobodu, kuomet kiti jo draugai muša priešą.“

Juozuko pareigos Preston kempėje buvo vairuoti armijos trokš.

Rugsėjo 4 d., Juozukui užbaigiant dienos darbą ir bergįstant į stotį (su juo kartu važiuavo vokiečių karo belaisvis), trokas kaip nors nuslydo į rava ir apsivertė. Juozukas po to ilgai negyveno, mirė ligoninėje, o jo pasąžierius tapo gerokai sužeistas.

Tai tokia netikėta tragedija. Vis vien, armija pripažįsta, kad Juozukas mirė tarnybos pareigose — „in the line of duty“ ir, kai jo kūnas buvo parvežtas į Brooklyną, jam buvo suteikta garbingos, su visom kareiviškom ceremonijom, laidotuvis. Tarpe kitų, atvykusių į laidotuves artimųjų, buvo Juozuko teta Ona Deltuvienė iš Hanover, Maryland valstijos.

Velionis palieką nuliūdime žmoną Florence, dukrelę Onutę, kuriai tėvo tragedijos dienų suėjo 8 mėnesiai amžiaus. Palieka tuo laiku, kada viltis sugrįžti atrodo užtikrinta, ta diena atima.

Taipgi liekasi nuliūdime jo motina, tėvas Vincas, brolis Kazys ir brolinė, rodos, Frances.

Motina, Kunickienė, sako, kad ji negalės niekad pamirš-

Kas Daryti, Kad Karo ir Darbo Didvyriam Nereiktų Alkti?

Ar milijonai sugrįžusių iš karo frontų ir iš karo fabriko karo ir darbo didvyrių bus ir vėl verčiami pasirinkti tarp alko ar valkatystės? Kas ir dėl ko to nori? Kas ir dėl ko tam priešinasi? Ar mes, lietuviai, turime tame žodį ir pareigą?

Dėl ko dabar prasidėjo ragangaudis atakas ant darbininkų vadų?

Ką lietuviai darysime su New Yorko miesto majoro ir Miesto Tarybos rinkimais?

Ar bus pakeista Lietuvos padėtis, kaip pranašauja kle-

rikalų, socialistų ir smetoni-

ninkų vadai?

Tais ir kitais panašiais svarbiais klausimais kalbės:

D. M. Šolomskas ir A. Bimba.

Prakalbos įvyks jau šį penktadienį (šį vakarą), Lietuvių Am. Piličių Klubu salėje, 280 Union Ave., Brooklyne. Pradžia 7:30 v. v. Įžanga nemokama. Visi kviečiami. Skaitantieji šį pranešimą prašomi pakviesti to pranešimo nemąčiusius.

Rengia ir kviečia visus—

L. K. Kliubas.

Bildingo Savininkas Neleido Patarnauti Veteranams

Streikuojančių keltuvų operatorių unija buvo patvarkiusi, kad, nežiūrint streiko, Veterans Service Center, 10 E. 40th St., bus aptarnaujamas. Norėjo aptarnauti net be algos. Bet bildingo savininkas A. B. Jones uždraudė aptarnauti.

Unijistai, tačiau, yra įsitikinę, kad tas bildingo savininko pasimėjimas sukurstyti veteranus prieš darbininkus neįsėdės.

Viešnia iš Bostono

Pereitą trečiadienį laisvės atkankė Ona Mažukienė, bostonietė, Laisvės skaitytoja. Atostogų proga, Mažukienė pirmiausia lankėsi Stamford, Conn., savo sesers Barbaros ir Adomo Delijonių sidabrines vestuvėse. Delijoniai gyvena 37 Grant Ave. O kad taip arčiau atvykus, atrodė su skriauda grįžti neatlankius jūsu ir visų brooklyniečių, tad patraukiau ir čionai, sako d. Mažukienė.

Gerai padaryta. Buvo smagu su viešnia pasimatyti, tik ne ilgai teko pasikalbėti — jinau jau skubino į stotį, grįžti namo. Čionai viešėjo pas Saudargus ir Račkauskus, Richmond Hill, taipgi wiliamsburgiečius Adams ir linksmai pasimačius — pasiviešėjus su daugeliu kitų brooklyniečių. Dėkinga visiems už draugingumą.

Išvykdama, viešnia dovanojo \$1 Lietuvai Pagalbos Teikimo Komitetui ir 50c Laisvės reikalams.

MIRĖ

Vincas Banevičius, 63 m. amžiaus, gyveno 289 Wythe Ave., Brooklyne, mirė rugsėjo 26 d. Greenpoint ligoninėje. Kūnas pašarvotas grab. S. Aromiskio koplyčioje, 423 Metropolitan Ave. Laidotuvis įvyks rugsėjo 29 d., šv. Jono kapinėse.

Velionis paliko nuliūdime dukterį Oną ir du sūnus— Vincą ir Joną. Laidotuvių pareigomis rūpinasi grab. S. Aromiskis.

Nuo spalio 1-mos taip vadinamoji „utility“ rūšis jautiesi parsiduos be punkty.

ti, jai bus sunku pamiršti. Bet raminant ją, reikia priminti, kad šandien pasaulyje randasi milijonai motinų, kurios taip pat netekusios savo sūnų, bando kaip nors pernešti tą liūdėsio skausmą. Žinoma, sunku pamiršti, bet vis vien nuo savęs linkiu Kunickienei drąsiai ir išdidžiai pergyventi tą liūdėsio momentą.

L. K.

Šaukė Bildingų Streiko Dalyvius Pasitarti Baigimui Streiko

Karinė Darbo Taryba šaukė bildingų savininkų ir uni-

jos atstovus į pasitarimą rugsėjo 27-tos popietį.

Jei tikėtis pranešimams komercinėje spaudoje, apie kuriuos atsinešimą į streikius žinome nuo seniau ir ypatin-gai nuo tų laikraščių išvežio-tojų streiko, bildingų streiki-riai būsią spaudžiami priimti tarybos pasiūlymą. Tas pasiū-lymas nepakankamai nutrum-pina valandas ir nepakelia al-gų, kurios dabar, imant visas bendrai, pareina tik po \$28.

Ar Jūs Pažintumėt Savį Vyrą?

Atrodo keistokas klausimas. O visgi radosi moteriškė, kuri nepažino ir prie tos klaidos prisipažino ne bile kur, bet teisme. Ir iš visko atrodo, kad jinau turėtų dar gana gerokai primatyti — yra tik 37 me-tų ir plaukų dabintoja.

Prieš tilią laiką Mrs. Elizabeth Doyen areštuodino Victor Sammarco, 42 m. Ji kaltino, kad jis yra jos divorsuotas vyras, William Doyen, prieš keletą metų dingęs iš akių, kad nereikėtų jai ir jūdvių vaikams mokėti alimonijos. Veltui Sammarco bandė įtikinti policiją ir teisėją, kad jis dar jaunikaitis, kad tos moteriškos savo gyvenime nema-tęs. Ji vistiek įbruko trim die-nom į tos rūšies prasikaltėlių kalėjimą apdūmoti kitų šeimyniškus griekėjus iki jo ad-vokatas išmė, jį po kaučija.

Tačiau teismo dieną, kuri buvo pereitą pirmadienį, dalykai pasikeitė. Įkaltintojo advokatas ir detektyvai surado, areštuodino tikrąjį Doyen'ą ir pristatė teisman. Vienok ir čia tik po gero prisižiūrėjimo ir išsiaiškinimo jų abiejų gerai žinomų dalykų Doyenienė pri-pažino padariusi klaidą.

Ta klaida gal būtų jai dar kainuos ne vieną dieną teisme. Buvęs neteisingai parokuotas jos vyras ir jai skolin-gų \$1,225, Sammarco čia pat užvedė civilinio įieškinio by-lą prieš New Yorko apskrities šerifą ir Mrs. Doyen. Jis rei-ka lauja \$25,000 atlyginimo.

PASILINKSMINKITE

Central Brooklyne

pas

ANDRIJ A. PURICKI

GERAS ALUS

ir

VALGIAI

48 GOLD STREET

BROOKLYN, N. Y.

Telefonas CU. 6-8629

NOTARY

PUBLIC

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.

Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

Do-Re-Mi

Last Sunday at Laisve Hall this writer was watching the progress of Aldo Chorus rehearsing operetta "Kada Kaimas Nemiega." The success or the failure of it will depend on how much effort we had put into the pending rehearsals.

And to those who still can't make up their minds about joining the Chorus let me point out: Don't wait to live! Take a chance and enroll in the Chorus now. What if you can't sing! It is better to try and learn, and make mistakes while doing so, than to endure boredom and smugness of the four walls of your home.

To the public in general let me say this: Buy your tickets now to the operetta from any Aldo Chorus member or at Laisve's office. You are not speculating, but insuring yourself one pleasant afternoon with congenial, culture-loving people who are largely your friends.

A.C.C.

None of us are so perfect that we could afford to stop learning a little better to sing or to act. And that's where effort comes in again. No one could be so perfect as to coast on the momentum of what he has already learned. Aldo, our conductor or Juška, our dramatical director, still can teach us a lot, but we must be present at rehearsals and exert the efforts to learn and learn.

Lietuviškas

Traktyrius

Didelis pasirinkimas visokių vynu ir degtinė

Gerai Užkandžiai

Juozas Zeidat

Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

Fotografas

Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageldaujama. Taipgi atnaujinu įvairiom spalvom.

JONAS STOKES

512 Marion St., Brooklyn,

Kanapa Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line

TEL. GLENMORE 5-6191

SUSIRINKIMAI

KOMUNISTŲ ATYDAI

Lietuvių Komunistų Klubu svarbus susirinkimas registracijos ir rinkimų reikalais įvyks šio antradienio vakaro 8 val., spalio (Oct.) 2-ra, 419 Lorimer St. — Valdyba. (227-228)

PRANESIMAS ORGANIZACIJOMS

Lietuvių Literatūros Draugijos 55 kp. rengia vakariene, Lapkr.-Nov. 17 d. Šapolo-Vaiginio salėje. Todėl prašome kitų organizacijų įstėmyti dieną ir nieko nerengti tą dieną. — Komisija. (225-227)

PARDAVIMAI

Parsiduoda valgomų daiktų krautuvė su alaus laisniais. Geras biznis, laikosi per 16 metų. Parsiduoda už prieinamą kainą. Kreipkitės po 256 Union Ave., Brooklyn, N. Y. (227-229)

RANDAVOJIMAI

Pasirandavo du atskiri gražūs formišiuoti kambariai, Williamsburg apylinkėje, 189 South 2nd St., Brooklyn, N. Y. (225-227)

Notice is hereby given that Italian American Wine Co., Inc., of Brooklyn, New York, has registered its trade-mark "Cordova" with the Secretary of State of New York, to be used on wines. (231)

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausios bravourų alus ir šilūs. Kada būsite Brooklyne, užiekitės susipažinti.

Patogiai ir gražiai įrengtas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedidelėmis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.

426 SO. 5th STREET, BROOKLYN, N. Y.

Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. EVergreen 4-9508

DANTŲ GYDYTOJAS

Dr. A. PETRIKA

221 South 4th Street

BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS: { 9—12 ryte
1—8 vakare

Penktadieniais uždaryta

CHARLES

UP-TO-DATE

BARBER SHOP

ANTANAS LEIMONAS,

Naujas Savininkas

306 UNION AVENUE

Tarpe Ten Eyck ir Maurer Sts.

BROOKLYN 6, N. Y.

GERAI PATYRĘ BARBERIAI

LITUANICA RESTAURANT

STANLEY RUTKŪNAS

SAVININKAS

Puikusia Lietuvių Restauracija Brooklyne

PAUKSTIENOS PIETOS ANTRADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių.

Atdara kas dieną ir naktį apart sėkmadienį.

282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y.

Tel. EVergreen 4-9612

ROBERT LIPTON, Jeweler

701 Grand St. Brooklyn, N. Y.

ATDARA VAKARAS